

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
УКРАЇНИ**

**ЛЬВІВСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
ПРАВОВИХ НАУК
УКРАЇНИ**

**КОНСУЛЬТАТИВНА
МІСІЯ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ**

ВІЙНА В УКРАЇНІ: ЗРОБЛЕНІ ВИСНОВКИ ТА НЕЗАСВОЄНІ УРОКИ

**Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції**

21 лютого 2025 року

Київ – Львів – Харків

Березюк В. П., Дмитришина В. В. ВИКЛИКИ ЗМІЦНЕННЯ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ: РОЛЬ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ У ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДІ, НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ ТА ЗОВНІШНІМ ЗАГРОЗАМ	55
Бичін С. О., Удод А. М. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ (УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ)	57
Біла В. М., Орлов Ю. В. ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ГЕНОЦИДУ ТА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ	59
Білецький О. П. ВОЛОНТЕРСТВО В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ: РУШІЙНА СИЛА СУСПІЛЬНИХ ЗМІН	61
Богун Т. Є., Гула В. В. ПРИКОРДОННИЙ КОНТРОЛЬ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	63
Бойко-Бузиль Ю. Ю. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ МАНІПУЛЯТИВНИМ ВПЛИВАМ	65
Бойчук С. С. НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ-ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	68
Бондаренко В. А. THE US EXPERIENCE IN SUPPORTING THE MENTAL HEALTH OF MILITARY PERSONNEL	69
Бондаренко-Берегович В. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА	71
Бориславський Р. А. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ТРУДОВА МІГРАЦІЯ, ДІЯЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ – ПОВОЄННІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ	72
Борисова О. О. ПСИХОЕДУКАЦІЙНА МОДЕЛЬ «АРХІВ ПАМ'ЯТІ» В РОБОТІ З УЧАСНИКАМИ/УЧАСНИЦЯМИ БОЙОВИХ ДІЙ, ЯКІ МАЮТЬ ФЛЕШБЕКИ	74
Боровікова В. С. РОЛЬ ЄДИНИХ ТА ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ У ДОКУМЕНТУВАННІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В УКРАЇНІ	76
Борозняк С. С. ІПСО: ІНФОРМАЦІЯ, ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПАГАНДА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	79
Борсук М. Я., Логвиненко В. М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ ВІД ВІЙНИ: СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ	81
Броневицька О. М. СПЕЦІАЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ ЩОДО ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: ДЕ МИ ЗАРАЗ?	83
Буданова М. О. П'ЯТИФАКТОРНА МОДЕЛЬ ЯК ОСНОВА РОЗГЛЯДУ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	85
Буранов І. Ю. БУЛІНГ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРОБЛЕМАТИЦІ ДІТЕЙ ВПО В УКРАЇНІ	87
Бутинська Р. Я. ВОЛОНТЕРСТВО В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	89
Бутирін Є. О. ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РФ ТА ВВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	91
Viciunas Gediminas POLICE SOFT POWER INSTRUMENTS. NEW CHALLENGES	93
Василець Д. О. МІЖНАРОДНА ВІЙСЬКОВА ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	96
Васильєв С. В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАПРАВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНИ ДО ІНОЗЕМНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ	97

ВОЛОНТЕРСТВО В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ: РУШІЙНА СИЛА СУСПІЛЬНИХ ЗМІН

Війна в Україні стала серйозним випробуванням для всіх сфер суспільного життя, зокрема для громадянського суспільства. Волонтерський рух, що значно активізувався після 2014 року, у 2022 році набув безпрецедентного масштабу, охоплюючи всі аспекти соціальної допомоги – від забезпечення військових до підтримки внутрішньо переміщених осіб [1]. Волонтерство стало не лише відповіддю на нагальні потреби країни, а й важливим чинником суспільних змін, що впливає на економічні, соціальні та політичні процеси. Саме волонтери стали рушійною силою трансформації суспільної свідомості, мобілізації ресурсів та створення нових горизонтальних зв'язків між громадянами.

Значущість волонтерського руху проявилася у тому, що він взяв на себе функції, які традиційно належали державним інституціям. Це, у свою чергу, змусило уряд переглянути підходи до співпраці з громадськими ініціативами та визначити їх як ключового партнера у забезпеченні стабільності. Волонтерські ініціативи продемонстрували високу ефективність у кризових ситуаціях, що дозволяє говорити про них як про повноцінний елемент громадянського суспільства, здатний адаптуватися до нових викликів.

Роль волонтерства у формуванні нової моделі громадянської активності полягає у тому, що однією з ключових особливостей волонтерського руху є його горизонтальна структура та гнучкість. На відміну від традиційних організацій, що мають ієрархічну систему управління, волонтерські групи швидко адаптуються до змінних умов війни, ефективно розподіляючи ресурси та обов'язки [2]. Це дозволяє мобілізувати значну кількість людей у короткі терміни, що є критично важливим у воєнний час.

Волонтерство стало не лише способом допомоги нужденним, а й новою формою громадянської участі. Люди, які раніше не були активними у громадській діяльності, почали брати участь у різних волонтерських ініціативах, що сприяло зростанню рівня соціальної відповідальності. Дослідження показують, що у 2022 році близько 60% українців долучилися до різних форм волонтерської діяльності, що є безпрецедентним показником у світовій практиці [3]. Це свідчить про високий рівень солідарності, який є основою для подальшого розвитку громадянського суспільства.

Волонтерська діяльність під час війни охоплює широкий спектр напрямів, кожен із яких відіграє важливу роль у підтримці суспільства. Зокрема, серед основних форм волонтерської допомоги можна виокремити такі:

- **Матеріальна допомога армії** – закупівля амуніції, транспорту, дронів, техніки, а також забезпечення військових необхідними засобами захисту та зв'язку. Волонтерські фонди, такі як *Повернись живим* і *Фонд Сергія Притули*, активно працюють у цьому напрямі, залучаючи мільйони гривень на підтримку Збройних Сил України [4].

- **Гуманітарна підтримка цивільного населення** – евакуація, забезпечення житлом, продовольством, ліками. Волонтери часто діють у найнебезпечніших регіонах, де державні органи не мають змоги оперативно реагувати на потреби громадян [5].

- **Медична допомога та реабілітація** – постачання ліків, надання першої медичної допомоги, підтримка поранених і їхня психологічна реабілітація [6]. Багато лікарів і парамедиків стали волонтерами, надаючи допомогу військовим і цивільним у зоні бойових дій.

- **Інформаційний спротив** – боротьба з дезінформацією, популяризація правдивої інформації через соцмережі та міжнародні платформи [7]. Волонтери активно долучаються до спростування фейків та донесення об'єктивної інформації про події в Україні до світової спільноти.

Багато факторів можуть нам вказувати на те, що волонтерство стало рушійною силою суспільних змін. Окрім безпосередньої допомоги, волонтерський рух впливає на довгострокові соціальні процеси. По-перше, він сприяє формуванню нового типу лідерства, заснованого на довірі, самоврядності та взаємодопомозі. По-друге, підвищується рівень соціальної згуртованості, що сприяє зміцненню національної ідентичності та почуття єдності серед громадян [8]. Волонтерство змінює сприйняття взаємин між громадянським суспільством і державою, демонструючи ефективність самостійної організації у кризових ситуаціях.

У висновку хотілось би відмітити, що волонтерство в умовах війни стало не лише інструментом подолання кризи, а й важливим чинником суспільних змін. Його роль виходить за межі надання допо-

моги – воно формує нову соціальну культуру, засновану на активній громадянській позиції, відповідальності та солідарності. Інституціоналізація волонтерських ініціатив та їхня інтеграція в державну політику можуть стати ключовим фактором у післявоєнному розвитку України.

1. Зелінська О. І. Особливості змісту текстів соціально-патріотичної реклами. Закарпатські філологічні студії. 2022. Т. 2, вип. 23. С. 16–20. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/23/part_2/2.pdf
2. Герасимчук О. А. Роль соціальної реклами у формуванні національної свідомості в умовах гібридної війни. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». 2018. № 49. С. 123–129. URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/214>
3. Аль Худірі Я. С. Креативні стратегії соціальної реклами на патріотичну тематику: український досвід. Наукові записки Інституту журналістики. 2017. Т. 1. С. 77–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2017_1_14
4. Макаренко С. В. Вплив соціальної реклами на молодіжну аудиторію: теоретичні та практичні аспекти. Київський національний університет культури і мистецтв, Вісник факультету соціальних комунікацій. 2019. № 27. С. 53–60. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua>
5. Павленко О. М. Соціальна реклама як інструмент впливу на патріотичні настрої молоді в умовах збройного конфлікту. Збірник наукових праць НУ «Острозька академія». Серія «Культурологія». 2016. № 12. С. 82–89.
6. Кириченко Н. В. Психологічні особливості формування патріотизму у молоді через медіапростір. Наукові праці Національного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Психологія і педагогіка. 2020. № 21. С. 98–105.
7. Біховець О. М. Соціальна реклама як інструмент формування патріотизму у молоді в умовах глобалізації. Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія «Філософія. Соціологія. Політологія». 2017. № 3. С. 45–52. URL: <https://journals.urau.ua/dnnu/article/view/2017>
8. Нетреба М. М., Ришова Д. О. Digital-креативи як інструмент інформаційного спротиву в умовах війни. Вчені записки Таврійського Національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Т. 33 (72). С. 373–381.